

การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพในชมรมผู้สูงอายุตำบลป่าตุ่ม
อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

The Development of Learning Organization for Dental Health Promotion in the Elderly Community of
Pa Tum Sub-district, Phrao District, Chiang Mai Province

นิภาพร เชื้อนคำ

กลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลพร้าว

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผล
การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริม
ทันตสุขภาพในชมรมผู้สูงอายุ ตำบลป่าตุ่ม
อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน
การวิจัยครั้งนี้คือผู้สูงอายุในชมรม จำนวน 30 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยคือกิจกรรมการ
พัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมทันต
สุขภาพในชมรมผู้สูงอายุโดยประยุกต์วินัย 5 ด้าน
ของ Senge ทฤษฎีองค์กรแห่งการเรียนรู้ จำนวน 5
กิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการทำงานเป็น
ทีม กลุ่มตัวอย่าง มีความกระตือรือร้นในการแสดง
ความคิดเห็น และรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน
ร่วมทีม รวมถึงร่วมกันตัดสินใจ 2) ด้านการพัฒนา
ตนเองสู่การเป็นเลิศกลุ่มตัวอย่างมีความรู้เรื่อง
ทันตสุขภาพจากระดับรู้ปานกลางเป็นรู้ระดับมาก
3) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันร่วมกันกำหนด
วิสัยทัศน์ของชมรม ดังนี้ “เป็นชมรมผู้สูงอายุที่มี
การส่งเสริมทันตสุขภาพต้นแบบ สมาชิกชมรมมี
สุขภาพช่องปากดี” 4) ด้านการมีวิถีคิดโดยมุมมอง
ที่เปิดกว้าง ได้ร่วมกันคิดและกำหนดกิจกรรม
ส่งเสริมทันตสุขภาพในชมรม 5) ด้านการคิดอย่าง
เป็นระบบ กลุ่มตัวอย่างจัดลำดับความสำคัญของ
กิจกรรมส่งเสริมทันตสุขภาพในชมรมดังนี้ ผู้สูงอายุ
ฟันดี, ผู้สูงอายุเรียนรู้ตลอดชีวิต, เพื่อนเยี่ยมเพื่อน,
รณรงค์ลดอาหาร หวาน มัน เค็ม เน้นทานผัก
ผลไม้, ประกวดผู้สูงอายุ สุขภาพดี ฟันดี ในวัน
ผู้สูงอายุของทุกปี ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพในชมรมผู้สูงอายุ ตาม
ทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างก่อนร่วมกิจกรรมมี
ค่าเฉลี่ย 1.94 อยู่ในระดับน้อยและหลังร่วม
กิจกรรมมีค่าเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับดี

คำสำคัญ : การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพ

Abstract

This research was to study the results of The Development of Learning Organization for

Dental Health Promotion in the Elderly Community of Pa Tum Sub-district, Phrao District, Chiang Mai Province. There were 30 seniors in this community as a group study sample. The tools used to carry out the research. Corporate development activities of learning, to promote dental health in the elderly. By applying the 5 disciplines of Senge's model the learning organization theory of 5 activity. The study revealed that 1) Team Learning, They did not only share and get their opinions enthusiastically but also making decision together. 2) Personal Mastery, their knowledge level of Dental health care is from moderate to high. 3) Shared Vision, They together shared ideas and set the vision for their group. So that make their Elderly Community be a model of Dental health promotion where every members has a good dental health. 4) Mental Models, They also together shared ideas and set the activities that help improve their community's dental health care. 5) System Thinking, The group study staged the levels of the importance activities to help improve their elder community's dental health care, Good Dental health, Lifelong learning, Friends visit friends, Campaigns to reduce salt, oil and sugar food and eat more fruits and vegetables, Having a Dental health contest for elderly on International Older Persons 's Day every year. In team learning opinion, according to the study samples, The Development of Learning Organization for Promoting oral health in the Elderly Community's average before joining an activities was 1.94 which was low level and after was 4.50 which was a good level.

Keywords: of The Development of Learning Organization for Dental Health Promotion.

บทนำ

การพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) เป็นการส่งเสริมให้บุคลากรภายในองค์กรได้มีโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของตนไปพร้อม ๆ กับองค์กรได้อย่างมีระบบแบบแผน มีความต่อเนื่อง และมุ่งไปตามทิศทางของวิสัยทัศน์ เป็นองค์กรที่ใช้การเรียนรู้เป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการพัฒนาคนและองค์กร ชุมชนผู้สูงอายุ เป็นองค์กรหนึ่งในชุมชนที่มีการรวมกลุ่มกันตั้งแต่ 20 คนขึ้นไปของผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และเป็นผู้มีความสนใจ และมีอุดมการณ์ร่วมกัน ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะการสร้างคุณภาพทั้งทางกาย จิต สังคม เพื่อให้ชีวิตมีคุณค่า และคุณประโยชน์ทั้งแก่ตนเอง ครอบครัว และสังคม โดยมีกิจกรรมมีความหลากหลายตามความต้องการของสมาชิกด้านสุขภาพ เช่น ออกกำลังกาย ตรวจสุขภาพ เรียนรู้สุขภาพ เยี่ยมเยียนสมาชิกผู้เจ็บป่วย หรือช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ด้านบำเพ็ญ จากการศึกษาขนาดและแนวโน้มของประชากรสูงอายุจากสำมะโนประชากรประเทศไทย ปี พ.ศ.2552 เป็นปีที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) อย่างสมบูรณ์ ซึ่งหมายถึงประเทศไทยมีผู้สูงอายุ (ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป) มากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด การเพิ่มขนาดและสัดส่วนประชากรสูงอายุไทยยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผลจากการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2543 ถึง พ.ศ. 2573 แสดงว่าอีกประมาณ 15 ปีข้างหน้า หรือในปี พ.ศ. 2568 จำนวนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเป็น 14.9 ล้านคน ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีโรคทางระบบร่วมกับความเสื่อมสภาพของร่างกาย การสูญเสียฟันหรือการมีสถานะไร้ฟัน รวมถึงการมีปัญหสุขภาพช่องปาก ในผู้สูงอายุ มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตทั้งด้านกายภาพและด้านจิตใจ ชุมชนผู้สูงอายุดาวกระจาย

ตำบลป่าต๋ม อำเภอฟ้า จังหวัดเชียงใหม่ ปัจจุบันมีสมาชิกชมรม 81 คน ก่อตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางรวมกลุ่มผู้สูงอายุได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน จัดทำกิจกรรมร่วมกัน ได้รับการสนับสนุนจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งกู่ในการให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพ ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับสุขภาพ แต่ยังคงขาดการส่งเสริมด้านทันตสุขภาพ จากการสำรวจพบว่า ผู้สูงอายุชมรมดาวกระจาย ตำบลป่าต๋ม มีสภาวะฟันผุ รากฟันผุ และโรคปริทันต์ สูงที่สุดในอำเภอฟ้า คือ ร้อยละ 62.14 ร้อยละ 33.81 และ ร้อยละ 91.12 ตามลำดับ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีองค์การแห่งการเรียนรู้ และนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชมรมผู้สูงอายุ ซึ่งจะประกอบด้วยกิจกรรมคือการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared Vision) การมีวิสัยทัศน์โดยมมองที่เปิดกว้าง (Mental Models) การคิดอย่างเป็นระบบ (System Thinking) การพัฒนาตนเองสู่การเป็นเลิศ (Personal Mastery) การทำงานเป็นทีม (Team Learning) เพื่อให้พัฒนาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพในชมรมผู้สูงอายุตำบลป่าต๋ม อำเภอฟ้า จังหวัดเชียงใหม่

วิธีการดำเนินงาน

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) โดยมีวิธีการดำเนินงานวิจัยดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 30 คน เป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติดังนี้

1. อายุ 60 ปีขึ้นไป และเป็นสมาชิกชมรมดาวกระจาย ตำบลป่าต๋ม อำเภอฟ้า จังหวัดเชียงใหม่

2. มีร่างกายและจิตใจสมประกอบ ไม่มี ความพิการทั้งทางร่างกายและจิตใจ

3. ไม่มีปัญหาเรื่องการฟังและสามารถพูดคุยได้รู้เรื่อง

4. สามารถอ่านออกเขียนได้

5. สม่ครใจและยินดีให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมทันตสุขภาพและการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

แบบประเมินความเป็นชมรมแห่งการเรียนรู้ โดยประยุกต์จากแบบประเมินองค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นแบบประเมินที่ประเมินความเป็นชมรมแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพ ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้มีลักษณะเป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ

แบบประเมินเกี่ยวกับความรู้เรื่องทันตสุขภาพ เป็นแบบประเมินความรู้ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมพัฒนาตัวเองสู่ความเป็นเลิศด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพ ประกอบด้วยคำถาม 20 ข้อ

ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบประเมินก่อนเริ่มทำกิจกรรมการส่งเสริมทันตสุขภาพและเริ่มการทดลองตามกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพ โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีองค์การแห่งการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทันตสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ โดยจัดกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง (ในการดำเนินกิจกรรมจะทำทุกวันเสาร์ และตั้งแต่วันที่ 09.00 น. – 12.00 น.) ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการส่งเสริมทันตสุขภาพ ประมาณ 6 สัปดาห์ ดังตาราง 1

ตาราง 1 กิจกรรมการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพในชมรม ผู้สูงอายุตำบลป่าต๋ม อำเภอฟัว จังหวัดเชียงใหม่

ขั้นตอน	วัตถุประสงค์	กิจกรรม	การประเมิน	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
ก่อนการทำกิจกรรม	เพื่อทราบสถานะทันตสุขภาพและระดับความรู้ความตระหนัก พฤติกรรมการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในชมรม	1. ตรวจสอบช่องปาก 2. ผู้สูงอายุทำแบบประเมินก่อนการกิจกรรม	1. สถานะทันตสุขภาพ 2. แบบประเมินความรู้ความตระหนัก พฤติกรรมการดูแลสุขภาพ	ทราบสถานะทันตสุขภาพและระดับความรู้ ความตระหนัก พฤติกรรมการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในชมรมก่อนร่วมกิจกรรม
การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม	เพื่อสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันในด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพในชมรมผู้สูงอายุ	1. แบ่งกลุ่มผู้สูงอายุกลุ่มละ 5 คน 2. ผู้สูงอายุสนทนากลุ่มในเรื่องทันตสุขภาพในอดีตของตนที่ผ่านมา และ สถานะทันตสุขภาพที่ต้องการ 3. ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอข้อมูล 4. รวบรวมข้อมูลแต่ละกลุ่มและร่วมกันสร้างเป็นวิสัยทัศน์ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพของชมรม	1. แบบสังเกตการณ์มีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม 2. ประเมินความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพ	วิสัยทัศน์ร่วมกันในด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพในชมรมผู้สูงอายุ
การมีวิสัยทัศน์ที่กว้าง	เพื่อให้ผู้สูงอายุในชมรมพร้อมเรียนรู้และพัฒนาชมรมไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านทันตสุขภาพ	1. สร้างบรรยากาศเปิดและปรับเจตคติทัศนคติ กระบวนการ ในการส่งเสริมทันตสุขภาพของสมาชิกชมรมให้ไปในทิศทางบวก 2. แบ่งกลุ่มระดมสมองร่วมกันคิดแนวทางในการส่งเสริมทันตสุขภาพในชมรม	1. แบบสังเกตการณ์มีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม 2. ประเมินความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพ	ผู้สูงอายุเปิดใจกว้างพร้อมเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และแนวทางใหม่ๆ ที่จะพัฒนาชมรมไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านทันตสุขภาพ
การพัฒนาตนเองสู่การเป็นเลิศ	เพื่อยกระดับความรู้ความสามารถของผู้สูงอายุในด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพของตนเองและชมรม	1. แบ่งกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องโรคในช่องปากและการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพ 2. ฝึกทักษะการแปรงฟันและการส่งเสริมทันตสุขภาพ	1. แบบสังเกตการณ์มีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม 2. แบบประเมินผลกิจกรรมส่งเสริมทันตสุขภาพ	ผู้สูงอายุมีศักยภาพในการดูแลสุขภาพ และการส่งเสริมทันตสุขภาพ
การคิดอย่างเป็นระบบ	เพื่อสร้างแผนปฏิบัติงานในการส่งเสริมทันตสุขภาพสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านทันตสุขภาพ	1. การเข้าถึงปัญหา ร่วมกันทำความเข้าใจ ทำความรู้จักกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหา	1. แบบสังเกตการณ์มีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม	ชมรมผู้สูงอายุมีแผนการปฏิบัติงานในการส่งเสริมทันตสุขภาพ

ขั้นตอน	วัตถุประสงค์	กิจกรรม	การประเมิน	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
		2. การคิดวิธีแก้ปัญหาร่วมกันใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการหาวิธีแก้ปัญห 3. การเลือกและเตรียมการร่วมประเมินวิธีการแก้ปัญหาด้วยเกณฑ์ที่สร้างขึ้นจนได้วิธีที่ดีที่สุด 4. การวางแผนแก้ปัญหาร่วมกันวางแผนการส่งเสริมทันตสุขภาพ 5 การลงมือปฏิบัติ นำแผนที่วางไว้ไปปฏิบัติ	2. ประเมินความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพ	

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบประเมินที่ประเมินความเป็นชมรมแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ความรู้เกี่ยวกับการดูแลทันตสุขภาพ ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมทันตสุขภาพ และความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพ วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ในระหว่างระหว่าง 60-69 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในชั้นมัธยมศึกษา/ปวช. ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีโรคประจำตัวทางด้านระบบไหลเวียนโลหิต

ปัญหาสภาวะช่องปากของผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีสภาวะฟันโยก/เหงือกอักเสบ รองลงคือสภาวะฟันผุ และมีสภาวะคอพินสีตามลำดับ มีฟันฟันในช่องปาก ร้อยละ 60.00 มีฟันคู่สบฟันหลัง 4 คู่ขึ้นไปร้อยละ 16.67 ส่วนใหญ่จำเป็นต้องใช้ฟันเทียมแต่ยังไม่ได้ใช้ ร้อยละ 33.33

ใช้ฟันเทียมที่ทำโดยหมอชาวบ้าน ร้อยละ 30.00 ใช้ฟันเทียมที่ทำโดยทันตแพทย์ เพียงร้อยละ 20.00

ส่วนที่ 2 กิจกรรมการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพในชมรมผู้สูงอายุ

กิจกรรมที่ 1 การทำงานเป็นทีม

หัวหน้าแต่ละกลุ่มเป็นผู้นำในการหาวิธี โดยถามความคิดเห็นของสมาชิกที่ละคน พร้อมทั้งถามเหตุผลที่สมาชิกเสนอมา โดยสมาชิกคนอื่นตั้งใจฟัง และพูดเสริมในความคิดเห็นที่ตรงกัน หลังจากสมาชิกได้แสดงความคิดเห็นครบทุกคน หัวหน้ากลุ่มจึงให้สมาชิกลงความคิดเห็นว่าจะใช้วิธีไหน ผู้สูงอายุเห็นความสำคัญของความสามัคคี และเริ่มเรียนรู้การทำงานเป็นทีม มีความกระตือรือร้นในการแสดงความคิดเห็น และรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมทีม รวมถึงร่วมกันตัดสินใจ

กิจกรรมที่ 2 การพัฒนาตนเองสู่การเป็นเลิศ

ทันตแพทย์ จากโรงพยาบาลพร้าว ให้ความรู้เรื่องโรคในช่องปากการเปลี่ยนแปลงในช่องปากของผู้สูงอายุข้อแนะนำในการดูแลสุขภาพช่องปากของผู้สูงอายุฝึกทักษะการแปรงฟันและการ

ส่งเสริมทันตสุขภาพความรู้เรื่องทันตสุขภาพของ
ผู้สูงอายุก่อนร่วมกิจกรรมมีความรู้ระดับปานกลาง
และหลังร่วมกิจกรรมมีความรู้ระดับมาก

กิจกรรมที่ 3 การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

ผู้สูงอายุแต่ละท่านนึกถึงสภาวะทันต
สุขภาพปัจจุบันของตนเอง และการส่งเสริมทันต
สุขภาพของชมรมในปัจจุบัน จากนั้นจินตนาการถึง
ภาพการส่งเสริมทันตสุขภาพในชมรมที่อยากเห็น
ในอนาคตและอธิบายถึงภาพการส่งเสริมทันต
สุขภาพในชมรมที่อยากเห็นในอนาคต สมาชิก
ชมรมได้ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ของชมรม ดังนี้
“เป็นชมรมผู้สูงอายุที่มีการส่งเสริมทันตสุขภาพ
ต้นแบบ สมาชิกชมรมมีสุขภาพช่องปากดี”

กิจกรรมที่ 4 การมีวิถีชีวิตโดยมุ่งมองที่
เปิดกว้าง

สมาชิกในชมรมควรวีทัศน์การส่งเสริมทันต
สุขภาพของชมรมผู้สูงอายุที่ได้รับรางวัลชมรม
ผู้สูงอายุต้นแบบและคิดว่า ชมรมต้องมีกิจกรรม
ใดบ้างเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้กิจกรรมที่สมาชิก
เห็นตรงกันว่าอยากให้จัดขึ้นในชมรม เพื่อเป็นการ
ส่งเสริมทันตสุขภาพของสมาชิกในชมรม

- มีหมอฟันมาให้ความรู้และตรวจสภาวะ
ช่องปากทุกปี

- สมาชิกทุกคนต้องแปรงฟันอย่างน้อย
วันละ 3 ครั้ง เข้า หลังอาหารกลางวัน ก่อนนอน

- สมาชิกทุกคนมาแปรงฟันหลังอาหาร
กลางวันร่วมกันทุกวันที่ 5 ของเดือน

- ประกวดผู้สูงอายุฟันดี สุขภาพดี

- ออกกำลังกาย แล้วให้บริหารใบหน้า
และลิ้น

- จัดมุมความรู้ทางทันตสุขภาพ

- จัดให้ความรู้ด้านสุขภาพทั่วไปและสุขภาพ
ฟันผ่านเสียงตามสายหมู่บ้าน เดือนละ 1 ครั้ง

- เยี่ยมบ้านสมาชิกชมรมที่ไม่สามารถ
มาร่วมกิจกรรม ไปตรวจฟันและนำความรู้ไป
เผยแพร่

- เปลี่ยนฟันปลอมเกือมาเป็นฟันปลอมที่
ถูกต้องได้มาตรฐาน

- ไปรับบริการทางทันตกรรมในรายที่มี
ปัญหาในช่องปาก

- ลดอาหาร หวาน มัน เค็ม เน้นทานผัก
ผลไม้เพิ่มขึ้น

กิจกรรมที่ 5 การคิดอย่างเป็นระบบ

สมาชิกชมรมร่วมกันจัดลำดับความสำคัญ
ของกิจกรรม เพื่อพิจารณาความเร่งด่วน ว่าควร
ดำเนินกิจกรรมใดก่อน-หลังสรุปกิจกรรม 5 ลำดับ
ที่สมาชิกเลือกและเรียงลำดับดังนี้

1. ผู้สูงอายุฟันดี ทำหนังสือขอความ
อนุเคราะห์ไปยังโรงพยาบาลพร้าว เพื่อไปรับ
บริการ ทันตกรรม ทุกบ่ายวัน ศุกร์ วันละ 3 คน

2. ผู้สูงอายุเรียนรู้ตลอดชีวิต(1) จัดมุม
ความรู้ด้านทันตสุขภาพ ในอาคารเอนกประสงค์
ที่ตั้งของชมรม(2) ประสานวิทยากรด้านต่างๆ
รวมถึงด้านทันตสุขภาพ มาให้ความรู้ทุกวันที่ 5
ของเดือน โดยหมุนเวียนความรู้ด้านต่างๆ เดือนละ
1 เรื่อง (3) จัดกิจกรรมเสียงตามสายทุกวันที่ 6
ของเดือน

3. เพื่อนเยี่ยมเพื่อน (1) สมาชิกชมรมไป
เยี่ยมเพื่อนในชมรมที่ ติดบ้าน ติดเตียง หรือป่วย
ทุกบ่ายวันที่ 5 ของเดือน (2) ตรวจสุขภาพช่อง
ปาก สอนการดูแลช่องปาก และสอนการบริหาร
ใบหน้า บริหารลิ้น แก่สมาชิกในชมรมและผู้ดูแล

4. รณรงค์ลดอาหาร หวาน มัน เค็ม เน้น
ทานผัก ผลไม้

5. ประกวดผู้สูงอายุ สุขภาพดี ฟันดี ใน
วันผู้สูงอายุของทุกปีและมีนโยบายสาธารณะด้าน
การส่งเสริมทันตสุขภาพในชมรมผู้สูงอายุ
ดาวกระจาย ต.ป่าดู่ อ.พร้าว จ.เชียงใหม่ ดังนี้
(1) สมาชิกทุกคนต้องแปรงฟันอย่างน้อย วันละ
3 ครั้ง เข้า หลังอาหารกลางวัน ก่อนนอน (2)
สมาชิกทุกคนไม่ทำฟันปลอมเกือ (3) สมาชิกทุก
คนนำความรู้ใหม่ๆด้านการดูแลทันตสุขภาพ มา
แลกเปลี่ยนกันทุกวันที่ 5 ของเดือน

ส่วนที่ 3 ผลของกิจกรรมการพัฒนา
องค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพ
ในชมรมผู้สูงอายุ

จากการนำแนวคิดทฤษฎีองค์กรแห่งการเรียนรู้ และนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชมรมผู้สูงอายุ เพื่อให้พัฒนาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพในชมรมผู้สูงอายุ ตำบลป่าดู่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ได้ผลดังนี้

ทัศนคติด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันของผู้สูงอายุก่อนเข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ย 1.65 อยู่ในระดับน้อย และหลังเข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ย 4.54 อยู่ในระดับมาก

ทัศนคติด้านการมีวิธีคิดและมุมมองที่เปิดกว้างของผู้สูงอายุก่อนเข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ย 1.48 อยู่ในระดับน้อย และหลังเข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ย 4.33 อยู่ในระดับมาก

ทัศนคติด้านการคิดอย่างเป็นระบบของผู้สูงอายุก่อนเข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ย 2.63 อยู่ในระดับปานกลาง และหลังเข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ย 4.49 อยู่ในระดับมาก

ทัศนคติด้านการพัฒนาตนเองสู่การเป็นเลิศของผู้สูงอายุก่อนเข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ย 1.50 อยู่ในระดับน้อย และหลังเข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ย 4.29 อยู่ในระดับมาก

ทัศนคติด้านการทำงานเป็นทีมของผู้สูงอายุก่อนเข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ย 2.43 อยู่ในระดับปานกลาง และหลังเข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ย 4.83 อยู่ในระดับมาก

ทัศนคติต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพในชมรมผู้สูง กิจกรรมพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพมีค่าเฉลี่ย 1.94 มีทัศนคติอยู่ในระดับน้อย และหลังร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ย 4.50 มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก

เกิดกิจกรรมส่งเสริมทันตสุขภาพ ดังนี้ กิจกรรมผู้สูงอายุฟันดี กิจกรรมผู้สูงอายุเรียนรู้ตลอดชีวิต

กิจกรรมเพื่อนเยี่ยมเพื่อน กิจกรรมรณรงค์ลดอาหาร หวาน มัน เค็ม เน้นทานผัก ผลไม้

กิจกรรมประกวดผู้สูงอายุ สุขภาพดี ฟันดี ในวันผู้สูงอายุของทุกปี

อภิปรายผล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ

จากการสำรวจสถานะทันตสุขภาพของผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ปัญหาสภาวะช่องปากของผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีสภาวะฟันโยก/เหงือกอักเสบ รองลงคือสภาวะฟันผุ และมีสภาวะคอพินสี ตามลำดับ มีฟันฟันในช่องปาก ร้อยละ 60.00 มีฟันคู่สบฟันหลัง 4 คู่ขึ้นไป ร้อยละ 16.67 ส่วนใหญ่จำเป็นต้องใช้ฟันเทียมแต่ยังไม่ได้ใช้ ร้อยละ 33.33 ใช้ฟันเทียมที่ทำโดยหมอชาวบ้าน ร้อยละ 30.00 ใช้ฟันเทียมที่ทำโดยทันตแพทย์ เพียงร้อยละ 20.00 สอดคล้องกับการรายงานผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศ ครั้งที่ 7 พ.ศ. 2555 ในกลุ่มผู้สูงอายุตอนต้นจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากการสำรวจครั้งก่อนๆ แต่ฟันแท้ที่เหลืออยู่นี้ยังมีปัญหารอยโรคและความผิดปกติในช่องปากที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลที่เหมาะสม เพื่อป้องกันและชะลอความเจ็บปวดและการสูญเสียฟันที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่สำคัญ ได้แก่

- 1) โรคปริทันต์อักเสบที่มีการทำลายของกระดูกรองรับรากฟันร่วมด้วย พบร้อยละ 32.1 โดยร้อยละ 11.4 เป็นโรคปริทันต์อักเสบที่อยู่ในระดับรุนแรงมาก (มีร่องลึกปริทันต์ตั้งแต่ 6 มม.ขึ้นไป) ซึ่งเสี่ยงต่อการอักเสบ ปวดบวม ฟันโยกรายงานผลการสำรวจ สภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ ครั้งที่ 7 ประเทศไทย พ.ศ. 2555และการสูญเสียฟัน
- 2) ฟันผุที่ยังไม่ได้รับการรักษา ร้อยละ 48.3
- 3) รากฟันผุ เป็นปัญหาที่สัมพันธ์กับเหงือกอักเสบ ซึ่งจะพบมากที่สุดในวัยสูงอายุ ร้อยละ 17.2

ส่วนที่ 2 กิจกรรมการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพในชมรมผู้สูงอายุ

ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีองค์กรแห่งการเรียนรู้ และนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชมรมผู้สูงอายุ ซึ่งจะประกอบด้วยกิจกรรมคือ

การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared Vision) การมีวิธีคิดโดยมุมมองที่เปิดกว้าง (Mental Models) การคิดอย่างเป็นระบบ (System Thinking) การพัฒนาตนเองสู่การเป็นเลิศ (Personal Mastery) การทำงานเป็นทีม (Team Learning) เพื่อให้พัฒนาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพในชมรมผู้สูงอายุตำบลป่าตุ่ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

กิจกรรมที่ 1 การทำงานเป็นทีม

ผลการวิจัยทั้ง 5 ประเด็น ได้แก่ ชมรมส่งเสริมการทำงานด้วยระบบทีม ส่งเสริมให้สมาชิกได้รับการอบรมและเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ส่งเสริมให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการส่งเสริมทันตสุขภาพ ชมรมจัดให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันในการดำเนินงานส่งเสริมทันตสุขภาพ สนับสนุนให้เกิดการทำงานแบบร่วมแรงร่วมใจ เพื่อให้งานส่งเสริมทันตสุขภาพของชมรมสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เมื่อนำมาประเมินกับผู้สูงอายุสามารถเรียงลำดับลักษณะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในเรื่องการทำงานเป็นทีม ตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังต่อไปนี้ คือ ชมรมส่งเสริมการทำงานด้วยระบบทีม ส่งเสริมให้สมาชิกได้รับการอบรมและเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม สนับสนุนให้เกิดการทำงานแบบร่วมแรงร่วมใจ เพื่อให้งานส่งเสริมทันตสุขภาพของชมรมสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ชมรมจัดให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันในการดำเนินงานส่งเสริมทันตสุขภาพ ส่งเสริมให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการส่งเสริมทันตสุขภาพ สอดคล้องกับ เดชน์ เทียมรัตน์ และ กานต์สุดา มาชะศิริรานนท์ กล่าวว่า การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมเป็นหลักการเน้นการทำงานเป็นทีม โดยทุกคนในทีมงานจะต้องมีวิจารณ์ญาณร่วมกัน อยู่ตลอดเวลาว่า เรากำลังทำงานอะไร และจะทำได้ อย่างไร จึงจะมีส่วนช่วยเพิ่มคุณค่าแก่ลูกค้า และ สร้าง พัฒ นา การ แก่ องค์กร ได้ [4] การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

ช่วยเหลือเกื้อกูล สามัคคี เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ขยันคิด ขยันเรียนรู้ และขยันทำอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จารุณี ตันติเวชวุฒิกุล ได้ศึกษาการพัฒนาแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงงานเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด พบว่า การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เป็นการสนับสนุนให้สมาชิกในทีมงานเรียนรู้ร่วมกัน และแลกเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีง่ายๆ เพื่อไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการร่วมกัน^[3]

กิจกรรมที่ 2 การเป็นพัฒนาตนเองสู่การเป็นเลิศ

ผลการวิจัยทั้ง 5 ประเด็น ได้แก่ ชมรมให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพของสมาชิก ส่งเสริมให้สมาชิกได้รับการเรียนรู้และพัฒนาตนเองด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพทั้งภายในและภายนอกชมรม ชมรมจัดมุมความรู้ และสื่อในการส่งเสริมทันตสุขภาพไว้ให้สมาชิกศึกษา สนับสนุนการประชุม อบรม และ การศึกษาดูงานทั้งภายในและภายนอกชมรม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในการส่งเสริมทันตสุขภาพ สมาชิกมีความรู้และข้อมูลด้านทันตสุขภาพเพื่อใช้วิเคราะห์ปัญหาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผลในการดำเนินงานส่งเสริมทันตสุขภาพ ตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังต่อไปนี้คือ ส่งเสริมให้สมาชิกได้รับการเรียนรู้และพัฒนาตนเองด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพทั้งภายในและภายนอกชมรม สนับสนุนการประชุม อบรม และการศึกษาดูงานทั้งภายในและภายนอกชมรม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในการส่งเสริมทันตสุขภาพ ชมรมให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพของสมาชิกสมาชิกมีความรู้ และข้อมูลด้านทันตสุขภาพเพื่อใช้วิเคราะห์ปัญหา และตัดสินใจอย่างมีเหตุผลในการดำเนินงานส่งเสริมทันตสุขภาพชมรมจัดมุมความรู้ และสื่อในการส่งเสริมทันตสุขภาพไว้ให้สมาชิกศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จารุณี ตันติเวชวุฒิกุล ได้ศึกษาการพัฒนาแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงงานเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดพบว่า

การเป็นบุคคลที่รอบรู้คือการให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้แก่พนักงานจะทำให้องค์กรก้าวสู่ความเป็นเลิศอย่างยั่งยืนและการส่งเสริมให้พนักงานมีการจัดการเรียนรู้^[3]

กิจกรรมที่ 3 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน

ผลการวิจัยทั้ง 5 ประเด็นได้แก่สมาชิกได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลข่าวสารในการส่งเสริมทันตสุขภาพ การกำหนดวิสัยทัศน์ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพของชมรมเกิดจากการร่วมกันคิดของสมาชิกในชมรม ชมรมได้จัดกิจกรรมให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ในการส่งเสริมทันตสุขภาพ ชมรมสื่อสารให้สมาชิกในชมรมได้รับรู้ถึงเป้าหมายในการส่งเสริมทันตสุขภาพที่ต้องการในอนาคต ชมรมกระตุ้นให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการส่งเสริมทันตสุขภาพและร่วมแสดงความคิดเห็น เมื่อนำมาประเมินกับกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยสามารถเรียงลำดับลักษณะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในเรื่องการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังต่อไปนี้คือชมรมได้จัดกิจกรรมให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ในการส่งเสริมทันตสุขภาพ ชมรมกระตุ้นให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการส่งเสริมทันตสุขภาพและร่วมแสดงความคิดเห็นสมาชิกได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลข่าวสารในการส่งเสริมทันตสุขภาพการกำหนดวิสัยทัศน์ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพของชมรมเกิดจากการร่วมกันคิดของสมาชิกในชมรมชมรมสื่อสารให้สมาชิกในชมรมได้รับรู้ถึงเป้าหมายในการส่งเสริมทันตสุขภาพที่ต้องการในอนาคต พิชัย เสียงมจิตต์กล่าวว่าการมองเห็นภาพของอนาคตร่วมกันเป็นสิ่งจำเป็นการสืบค้น และการใคร่ครวญแบบแผนของความคิดอ่านรวมทั้งการคิดเชิงระบบจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่าจะก้าวไปสู่อนาคตที่กำหนดไว้^[7] ได้สอดคล้องกับแนวคิดของประเวศวะสี กล่าวว่าการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมเป็นการสร้างพันธะสัญญาร่วมกันที่ทุกคนจะต้องร่วมกันฝ่าฟันเพื่อให้บรรลุถึงหลักชัยที่ได้ปกร่วมกัน

ไว้ซึ่งถือว่าเป็นพลังสุดยอดของการร่วมทีมที่ให้พลังเหนือการสั่งการใดๆที่เคยชินอยู่ในระบบราชการ^[5]

กิจกรรมที่ 4 การมีวิสัยทัศน์โดยมมองที่เปิดกว้าง

ผลการวิจัยทั้ง 5 ประเด็นได้แก่ชมรมส่งเสริมให้สมาชิกนำความคิดใหม่ๆมาใช้ในการส่งเสริมทันตสุขภาพ ชมรมกระตุ้นให้สมาชิกค้นหาปัญหาสุขภาพช่องปากของตนเองและสมาชิกในชมรม ส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนางานส่งเสริมทันตสุขภาพ ส่งเสริมให้สมาชิกมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการทำงานด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพ ส่งเสริมให้สมาชิกได้ปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการส่งเสริมทันตสุขภาพให้สอดคล้องกับนโยบายของชมรม เมื่อนำมาประเมินกับกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยสามารถเรียงลำดับลักษณะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในเรื่องการมีวิสัยทัศน์โดยมมองที่เปิดกว้างตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังต่อไปนี้คือส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนางานส่งเสริมทันตสุขภาพ ส่งเสริมให้สมาชิกได้ปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการส่งเสริมทันตสุขภาพให้สอดคล้องกับนโยบายของชมรมชมรมส่งเสริมให้สมาชิกนำความคิดใหม่ๆมาใช้ในการส่งเสริมทันตสุขภาพ ส่งเสริมให้สมาชิกมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการทำงานด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพชมรมกระตุ้นให้สมาชิกค้นหาปัญหาสุขภาพช่องปากของตนเองและสมาชิกในชมรมซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวีรวัฒน์ ปันนิตามัยที่กล่าวว่าองค์กรแห่งการเรียนรู้สนับสนุนให้ผู้บริหารทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะเป็นพี่เลี้ยงเป็นที่ปรึกษาเป็นผู้เกื้อหนุนการเรียนรู้ให้รางวัลต่อผู้มีความคิดริเริ่ม^[8] และต้องเรียนรู้ที่จะยอมรับมติของเสียงส่วนใหญ่ ทำให้บทบาทการกุมอำนาจในการคิดและตัดสินใจของผู้บริหารน้อยลง ขณะเดียวกันผู้บริหารได้เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมวิจัยแสดงความคิดเห็นมากขึ้นมีบรรยากาศการวิจัยที่ยอมรับความคิดเห็นและความผิดพลาดอันเกิดจากการเรียนรู้มากขึ้นซึ่งกรมวิชาการเรียกบรรยากาศนี้ว่าบรรยากาศแบบ

เปิด^[1] เหล่านี้อาจทำให้บุคลากรเริ่มที่จะกล้าทำในสิ่งใหม่ๆ ซึ่งหากโรงเรียนยังคงรักษาบรรยากาศแบบเปิดนี้ไว้ได้บุคลากรอาจกล้าที่จะทำสิ่งใหม่ๆ ได้อย่างมาก

กิจกรรมที่ 5 การคิดอย่างเป็นระบบ

ผลการวิจัยทั้ง 5 ประเด็นได้แก่ชมรมกระตุ้นให้สมาชิกร่วมกันจัดหมวดหมู่ของปัญหาสุขภาพช่องปากและรวบรวมเป็นปัญหาของชมรมชมรมส่งเสริมให้สมาชิกจัดลำดับความสำคัญของงาน ส่งเสริมให้สร้างกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาทันตสุขภาพในชมรม ส่งเสริมให้พัฒนาแนวทางในการส่งเสริมทันตสุขภาพเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมให้สมาชิกประเมินผลการดำเนินงานการส่งเสริมทันตสุขภาพของชมรม เมื่อนำมาประเมินกับกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยสามารถเรียงลำดับลักษณะความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในเรื่องการคิดอย่างเป็นระบบตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังต่อไปนี้คือส่งเสริมให้สร้างกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาทันตสุขภาพในชมรม ส่งเสริมให้พัฒนาแนวทางในการส่งเสริมทันตสุขภาพเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมให้พัฒนาแนวทางในการส่งเสริมทันตสุขภาพเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมให้สมาชิกประเมินผลการดำเนินงานการส่งเสริมทันตสุขภาพของชมรมชมรมกระตุ้นให้สมาชิกร่วมกันจัดหมวดหมู่ของปัญหาสุขภาพช่องปากและรวบรวมเป็นปัญหาของชมรมสอดคล้องกับผลการวิจัยของจารย์ณี ตันติเวชวุฒิกุล ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงงานเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดพบว่าการคิดอย่างเป็นระบบคือการวางแผนแนวทางขององค์กรให้มุ่งไปทางเดียวกันโดยกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์และการมุ่งเน้นลูกค้าเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กรการกำหนดเป้าหมายและทิศทางของหน่วยงานได้อย่างชัดเจน^[3] โดยสอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางขององค์กรการปรับทิศทางและกลยุทธ์ขององค์กรสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์โดยมุ่งเน้นความสำเร็จมิใช่แต่ความอยู่รอดการวิเคราะห์หรือให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ

การเปลี่ยนแปลงและนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาโรงงานให้บรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้และการปรับปรุงกระบวนการบริการลูกค้าและเข้าใจความต้องการที่แท้จริงของลูกค้าโดยมองเห็นภาพรวมและความเชื่อมโยงของกระบวนการบริหารที่มีผลกระทบต่อลูกค้าสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คำนิง ผุดผอง ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออกพบว่าการคิดอย่างเป็นระบบ คือโรงเรียนมีการจัดการทำโครงการก่อนที่จะมีการปฏิบัติงานต่างๆเสมอทั้งนี้อาจเป็นเพราะโครงการถือเป็นเข็มทิศที่กำหนดทิศทางการดำเนินงานของโรงเรียนในแต่ละปีการศึกษาผู้บริหารที่มุ่งหวังให้โรงเรียนประสบความสำเร็จจึงต้องจัดทำโครงการก่อนเสมอ ดังนั้นเมื่อเริ่มปีการศึกษาโรงเรียนแต่ละโรงเรียนต้องจัดทำแผนงานโครงการคู่มือในการปฏิบัติงานเพื่อควบคุมให้มีการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ^[2]

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. การจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ควรที่จะสามารถยืดหยุ่นขั้นตอน ได้ตามความเหมาะสม ความสนใจ ความต้องการของผู้เข้าร่วมกิจกรรม และเนื้อหาควรมีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป
2. ควรมีการติดตามผลการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพในชมรมผู้สูงอายุ อย่างต่อเนื่อง เป็นระยะๆ เช่นหลังสิ้นสุดกิจกรรม ติดตามผลทุก 3 เดือน 6 เดือน เพื่อดูความยั่งยืนของกิจกรรม
3. ควรมีการติดตามผลการสำรวจสภาวะทางทันตสุขภาพของสมาชิกชมรม หลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมแล้ว 1 ปี
4. ประธานและคณะกรรมการชมรมควรกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการจัดกิจกรรมการพัฒนองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพในกลุ่มอื่นๆ
2. ควรมีการจัดกิจกรรมการพัฒนองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านอื่นๆร่วมด้วย
3. ควรมีการนำภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพอื่นๆ เข้ามามีบทบาทในการการพัฒนองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพ
4. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จของการพัฒนองค์กรแห่งการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

1. กรมวิชาการ. การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลำดับที่ 3 : แนวทางการบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว; 2544.
2. คำนึง ผุดผ่อง.ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่ง ทะเลตะวันออก. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา; 2547.
3. จารุณี ตันติเวชวุฒิกุล. การพัฒนารูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงงานอุตสาหกรรม มาบตาพุด.ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา; 2549.
4. เดช เทียมรัตน์ และกานต์สุดา มาฆะศิรินันท์. วินัยสำหรับองค์กรการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ; 2545.
5. ประเวศ วะสี. สุขภาพในฐานะอุดมการณ์ของมนุษย์. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี; 2541.
6. พันธุ์ทิพย์ งามสุด. การวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม. (ม.ป.ท.: ม.ป.พ.); 2541.
7. พิชัย เสียงมจิตต์. เอกสารประกอบการสอนวิชา ผู้นำทางวิชาการและการพัฒนาหลักสูตร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุดรธานี; 2542.
8. วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. การพัฒนองค์กรแห่งการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เอ็กสเปอร์เน็ท; 2544.